

Motho a ka sexela moxatsa raaxwê mmaneaxê e seng mma moxolwaxê. Moxatsa malomeaxê ke mmaxe xa a na tokêlô ya xo mo tšea. Bakeng sa botala motho a ka no tšea yo ba lekanang ka mengwaxa kapa ya mo fotsang, le xe e ka ba moxwera wa ngwana wa monna ya mo tšeaeng xa xo mokxao. Baphalabarwa le Malepa le Mathšakane a be a sa tšewe mono boxolo-xolo. E be e le batho ba ilwang ba nyats'exaxo ka baka le mekxwa le polêlô tša bôna, xaxolo ditšwarong tša bôna. Mathšakane le byale a sa ilwa.

Sethšabeng monna a ka nyala mang kapa kapa mang xax xe xo nee kwanô, eunya eo xo tsibyang xoba ke moloi o be a tšeelwa bothateng. Ke ngwana wa pele ka lwapeng ya tšeaeng xa malomeaxê, ke molaô wa sexaxešo, le xe e ba xa xo na mošimane, ngwanenyana o swanetše xo tle xo rakxadiaxê ešita le xe xo se na ngwana o tla lwapeng. Le xe o ba ngwana wa rakxadiaxê xa a mo rate wa nywalwa a tla lwa lwapeng. Le xe e ba ngwana wa rakxadiaxê xa a mo rate wa nywalwa a tla lwapeng. Banna ba xabô ba tla mmona. Mosadi o nywala mosadi, ke xore kxomo tše nywetšeng A di ya xo nywala B, a tla xa bo A, a bopa lwapa, a mo diiša bana ka bana ba lwapa la bo A le tsoxile o tla ba le ka xabô. Ee tšeanô le leloko le itseng ya ratêxa. Leloko le sa ratexeng ke xe e le la bafô kapa e le baloi, le motho ya nang le malwetš'i a sa foleng a byale ka sthophing le dirata, kapa a na le meithswarô a mabe. Motho o tsewa ka baka la xo tsebaxala xa leloko kapa batswadi ba xaxe, wa kwa ba re ba xa mokêtê ke batho kapa ngwana mokêtê ke motho wa makxontho.

Xo laola tataxo ngwana tabeng tša tšeanô, o swanetše xo fiwa matla ke bo kxaetsidiaxê, le tša moradi ba re "Ngwana o tswalwa xa makxolwaxê." Xe motho a ratane le motho o kxôna xo beêletš'a ngwana a se se a bôlêxwa, ešita le xe B a se na mosadi o mo fa dikxomo a nywala mosadi a tlê a mo tswallê mosadi.

Motho o re xo nywalwa a tloxe a kxopelwe xe a tla bokwa. Xa xo motho ya ka ikxêthêlang, ditaba di phethwa ke batswadi.

Peêlêtsô. ahlatsê o nthša dikxomo o nywala Lešexo.

nywala ka ôna mosadi. Ngwana wa pele wa mosetsana o ya xa rakxedisxe 'Lešexo'. Xe ekaba ngwana wa Lešexo a ka xola xo se xwa hlwa xo eba le mothešana xa malomeaxê, ba tla iša pooana xe a tšea mo xongwê, e le xore wa xa malomeaxê ke yêna mosadi e moxolo. Xe e le mo xo kwanang batho e seng motswalô, batswadi ba kwana pele ba tse ba tsibiša meloko ke xôna ba tlang xo nthša pholwana, ba re ke xo axêlela mothšidi. Xo tloxa moo ba keng sa tlala diaparô ntho efe le efe eo ba e hlokang ba bo mosetsana ba ya xabo lesoxana ba re mosadi wa lena o bolaya ke tlala kapa o bolaya ke phefô b alo-byalo. Mohla a ya xo wêla ba a bexa. Mohla a raolang ba re mosadi wa lena o xootše, ke xôna dikxomo tša maxadi di tlang xo tšwa, dilô tše ka moka di ya ka dibaka, sa bo lesoxana le sa bo motheša, se sa eng ka sebaka xe xo ka ba le hlalano xa se lefiwe.

Ba re xo kwana batswadi e be xôna ba botsang bana ba bôna. Tša tseo di phethwa ke batswadi e seng motšei le motšeiwa. Xe xa malomea lesoxana xo sa xola ba roma sebaka xo re motloxolwaxo o xootše, re be re re re ka mo tswalodiša xa mokêtê, batho ba se tlo mo phsatla ka mabati. Malomeaxê a dumele ba mo fe pholwana. Xo supa xoba ba tla bowa. Mosadi wa xa malomea motho ke wa molao e seng xo rata. Ke yêna tima-mollô kae le kae. Xa xo phapanô peeletšong bakeng sa mosadi wa kxoši le ba mofô, dikxomo tše yang xo nywala di êtwa pele ke ya kxadi. Xe ekaba motho xa a na xa malomeaxê, mosadi ya tšewang pele ke yêna tima mellô, ba tla no latêlana ka xo tšewa xa bôna.

Peeletšo e ka senywa ke xe eba u sa ba fe selô xe ba bexa tlala thšexo le tše byalo, le xôna ba tla xo laêla ba re re tla sela ka yêna. Xa xo kxonexe xo beêlêtsa batho ka nako e tee ba swanetše xo latêlana. Boxolo bya basadi bo ya ka xo beêlêtswa xa bôna. Mosadi wa xa malomea motho xe a se a iša pholwana pele o šitwa xo ba e moxolo. Mosadi wa tsibišwa xe a ka se be yo moxolo.

Mmeêlêtsi a ka êtêla mmeelêtswa. Mmeelêtswa xa a tsene xabô mmeelêtsi. Ba šitwa xo tlaêlana ka xoba mola mosetsana a

mosetsana xa a mmitšé ka lobisto, xa xo bolêlwa bakeng sa xaxe o no re, moxolwa mokêtê.

Mosetsana ya beêlêditšweng xa a na thšupš kapa phapanô le ba bang. Lehu la lesoxana xa le senye peêlêtšo ha e se la mosetsana, le xôna xo ka nyakêxa moya ntlo xe kwanô e le xôna, xe ba sa kwane batswadi ke xôna e ka senyêxang.

5

Xe lesoxana le xana xo nyala mosetsana eo le laolotšweng yêna ba mo nyadiša moratho waxe, xe a se xona, ke xona xo senyêxang. Mosetsana xe a sa rate wa xapeletswa, ba roma masoxana a mo iša ka kxang ba tsame ba mmêtha ba be ba mo tswalêlêlê le lesoxana ka ntlong.

Mosadi yo mong ba ilo ba mo dia byalo a sa rate lesoxana leo. Babô ba re u swanetše xo ya, re lle dilô tša batho. Mafelelong o ile a ba a hlala a šetše a noe ngwana wa boxedi, ba bona xoba ba tla ba ba mmolaya ka dietla.

Xe m̄ peêlêtšo e senyexile tšohle tše nthšitšweng di a lefiwa. Xe lesoxana le thšabile le kxarebê, ba bo lesoxana ba roma motho xabo mothepa. Ba re nyakelang mono. Xe bao ba kwisiša, babo lesoxana ba tla nama ba nywala. Xe a mo tsea ka matla ke molato wa lefišwa a nthša kxomo mothepa a boêla xaê. Xe mmeêlêtši a ka senya kxarebê ya xaxe wa lefišwa a tse a nywala.

6

Taba tsa lenyalo di rêrwa ke batswadi, ke bôna ba bônang xe lesoxana le xotše. Lenyalo le šupa xore kapa le lokolla lesoxana le kxarebê xore ba phele xa mmôxô byale ka monna le mosadi. Ba dula xabo monna. Lenyalo le rêrwa ke metswalo ya bo banyadi. Batho ba nyalaneng xa ba tswanela xo tsêna ntlong e mphsa, eo ke ya masoxana. Ba tsêna xo eo e beng e tsenwa ke batswadi ba bôna. Bao ba ya ka xo ya mollô.

Dibyana tse swanetseng; xo jêla monyadi di tšwa le monyadiwa xa xabô le lôna lesapelô le lexoxwa e le tše mphsa ka moka di rwele ke basadi ba xo tliša ngwetši.

Pele monyanya o se wa diwa meloko ka moka ya tsibiša, mme e mong le e mong o tla le mphō ya xaxe: kxomo, nku, pudi, dinwa, ditloo, mabêlê kapa kxoxo, ka moo ba ka xōnang ka xōna. Bangwê ba tla le phafa tsa mabyalwa mohla monyanya. Le n̄aka ya lwapa e a tla xo tla xo ba thšireletsa boloi. Babo mosetsana ba tseba ke sebaka xe se ile xo kxopōla, ke bōna ba lokollang mosetsana xo nyalwa.

Xo tswa tswetši le seala, kxomo tše pedi mohla oo wa lenyalō.

7 Maxadi e iswa pele xo rōrwa lenyalō. Lesoxana xa le na polêlō tabeng tseo xa e se xe le ya kxarebeng. Ke matz taba tša ba baxolo. Monyanya o ba xōna le ditaō xabo mothepa le xabo lesoxana. Dikxomo xe di sa lekano, ba no boledisana tša kwano ba re re tla le phelela, re mothšidi wa lena, ke xore "Re tla no re se re se bōnang ra tliša." Xe ba di xana ba tla tliša tše ding xo fihlêla ba di amoxêla.

Monyanya o binwa ke matšatši a mabedi. monyadiwa boxadi o iswa ke basadi ba metswalō yabō: bo rakxadiaxō, mmaneaxê, mmamogolwaxe le basetsana ba bitšwang diphelexetši, bohle ke metswalō e kxaufsi, ba mo isa bošexo ba e na le ba xabo lesoxana ba tlilong xo beka ngwetši. Monna o ba tee ke theko tše pedi e leng sebaka. Ba tšama ba hlaba mekxoši ba sepela ba nanya. Xe ba batametsemotse wa xabo lesoxana ngwetši e le xare xa basadi ba xabō e ikhurumeditše e sa bonwe. Xe e tla tsêna ka x kxōrō ba nthša selō, sefêrō, monyakō wa ntlo, le xe a tla ikhurumolla. Dilō tšena di nthswa ke ba boxadi, ke tša ngwetši ena.

Ngwetši e swanetše xo hlompha ba boxadi ka moka le bana ba banyennyana.

8 O tsoxa e see kapele a šila a pea, a fiêla lwapa xe e se yo moswa xa a sole, xo sola mmatswale kapa moxadibwaxê. Ngwetši xa e apee bošexo e swanetše xo dula e tlootše e kamile hlōxō. Mesomō ya ka xaê e xafêlwa yêna, ke yêna mong a lwapa. Ka na boikarabêlō le xe ba ka mo roxa ba boxadi. Mafsi a tletšwa moimane. Ka a tsene ferō se seng le se seng xo e se se ba mo lail ng. Xe ba mo khurumotše xa a sa khuta..

onyanya o ka hlokafala xe kxarebê e letšwe kapa xo nee leho xabô kapa boxadi, ba re "Wa khukhunthšwa " A ka dula xa xabô xe ba sa kxodiša babô ke xo nywala. Na ba bêlêxa xa xabô, ba tloxe ba mo iše xola ba phethile xo nywala. Ke ba se ba phêtha ba ka phêtha ka mapexa a morodiaxê. Ba leloko ba swanetše xo thuša ka dikxomo, dipudi, dinku le mexoma kapa selêpê di be di nywala kxalê, le yôna mefsiri, dipheta, thsêlêtê ke ntho e mphsa.

Maxadi xa a abiwe ke a xo tšea dingwetsi, baxatsa ba kxaetsedi tsa xaxe. Le tataxwê a ka no tsea ka tsôna xe e le tše nthši.

- 9 Tataxo mothepa a ka se die ka ôna ka moo a ratang, xobane babo lesoxana ba na ba e tla xo a hlahloba mme ba swanetse xo tseba engwê le engwê mo e yang. Ba fiwa dimphô mohla ba nyalana, ba fiwa ke meloko le baxwera ba bôna. E mong le e mong o nthsa ka moo a ka kxônang. Dineô ka moka tše fiwang mohla lenyalo ke tša banyadi.

Xo hlebya dikxomo, dipudi le dinku ka moo ba ka kxôang. Ke tša batswadi le meloko e ka kxonang xo thšw thuša, xaxolo ke tša batswadi. Badimo ba rêtwa mohle monyanya. Xo rêtwa baxoxo-xolo ba leloko xwa binwa dikoša ke thaka e mphsa. Ba fiwa maxôbê, dinama, le nabyalwa ngwaxa wa khoora. Xo k.êthwa bo rangwanêaxê le metswalô e leng kxaufsi kudu le banyadi, ke bôna baabi ba dijô tsa monyanay.

Mohla monyanya ba bina ba re: Mma o tlile tlala u ile ke tla ja makako, tlala u ile; ba re thšilô le lwala re tsere, ba tla šala ba eja lewa le mafika. monyalwa xa a hlahlobye, etswe letheka le kara tše xae di le kxakala ba sa apare selô mmeleng. Mohla lenyalô xabo lesoxana ba namile ba tsêna ntlo e tee.

Molaodiši : Amatsatši Tyale.

dilemô.

70

END. S. 407